

ادبیات عمومی و محرمه سی

هفتلق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته در

جلد : ۸

سنه : ۲ ۱۷ شوال ۱۳۳۶ جمعه ايرتسی ۲۷ تموز ۱۹۱۸ نومرو — ۷۸

غره غرا خانمك ارثحالی

شهرزاده باشنده مطنطن بر دوکون اولویوردی . قضاة عسکردن محبتی زاده محمد رضا افندینک کریمه سی زهرا خانم اوله نیوردی . داماد ، میر آلائی مرحوم مصطفی بکک اوغلی کیقباد بکدی . چوقدن بری حاضرلقده بولونان طرفین بتون عظمتلرینی او پرشنبه کونی کوستره جکلردی . تا ایوب سلطانندن ، بوغاز ایچندن ، قاسم پاشادن محله قاریلری کلینی کورمه یه کلدیله . قوناغک قارشیسنده فریقان کرامدن متقاعد حسن پاشانک خانه سی کاشندی . پاشانک حرمی ، قیزی غره غرایه :

— قیزم ، حاضرلاک ، بوکون چوق اکلیرز . بتون دنیا کلین اوندی .

— آننه جکم ، بوکون برآز باشم آغرییور . بی عفو ایدک .

— آ . . نه دن قیزم ؟ بویله سیران سنه ده بر ظهور ایتمز .

— راحتسزم ، آننه . کله میه جکم .

والده شاشیردی . غره غرا خانم اوطه سنه چکلدی . حاجی حفیظه خانم ،

خانم افندی یه :

عمومی و ابدی حیات [۱]

سماک نامحدود همانند ، نهایتاً انکینلرینه ، اوزایوب کیدن نورنظریکنز ، البته روحکزده عصبی انتباهلر اویاندیرر ، بوجیه ضرر اجرامک نهیه یارادقلرینی ، اونلرک نامتناهی انشاءلرندن میدانه کان قدرتلرک نهکی نتایج تولید ایلدیکنی دوشونمکه باشلارسکنز .

چوق زمانلر جوابلر قالمش ظن ایدیان بوجی مهم سؤاللار اوکنده صاقین مایوس اولمیکز ، آرادینغی درحال بوله یان ثباتدن محروم عصبیلرکی او موج استفهاملرک اوکنی مبهم صفرلره دولدوروب کچیرمیکز .

قولایلقه کشف راز ایدیه یان مجهوللر قارشوسینده دویرلان انفعاللر حقنزدیر ، بو مکانلر صبرسلق ، اصول تتبعه عدم وقوفدن نشئت ایدیر . تتبع آدمی اولق ایسته ینلره هرشیدن اول ، فن عالنده ، سؤال ابله جوابک آرمسینده بعضاً عصرلرجه بذل ایدیان زحمتلره دولدیربله میان اوچوروملر بولنه جغنی بیلیمک لازمدر ، بوتون کشفیاتک مبدأندن اعتباراً غایه سنه دوغری درجه درجه تقریب ایدیان بک چوق تدقیقات مراحل وادیر ، اورالردن کچمکجه نتیجه یه ایربله من .

هر عالمی دورده سعی اربابنک وظیفه سی مساعی رشته سنی بولدیغی نقطه دن برآزدها ایلری کتوره بیلیمکدر .

اصول اربابنک بوصبور ، محوینکار قناعتنه آیشانلر ، کوچوک ارضمزه اینالیاجق درجه ده مبدول ، متنوع ، عضوی فعالیتلر میدانه کتیرن (قابلیت حیانیه) نک حدودسز فضانک فسحتی ایچنده دها واسع دها شمولی انکشافات میدانه کتیره جکنه انسانیر ، کچه لری سکون و تنهائیسنک اعصابمز اوزرینه یایدیغی غلط احتیصاصاته قولاق آصماز ، بزدن ابدیت قدر درین اوچوروملره تجرید ایدیان لایعد طالمک اولو ، خالی ، اوله میاجغنی حس ایدیر .

ذاتاً احوال سما ایله مشغول علومک غایه سی : یالکیز اجرامک حالات هندسیه و میخانیکیه لریله مشغول اولقدن عبارت دکلدیر ؛ اونلرک حکمی و کیمیوی بنیه لرینی ، اوزرلرنده جاری حادثاتی ، باخصوص احوال حیانیه لرینی یواش یواش آکلامغه چالشمقدیر .

مادامکه حیات وعزفانک رشیمنی ارضمز اوزرنده بولیورز ، ممائلنی ، متکاملنی ، بونهایتسز همانک اوتیه سنه بریسنه سرپلش بوتون کوکی منظومه لرده آرامق بر ادراک وظیفه صیدر .

کره من کوچک ، اهمیتسز بر سیاره اولدیغی حالده ، دکلرلندن ، درین وادیلرندن ، زمیننی

قابلیان نباتاندن ، تنفس ایدیان هواسندن ، حتی طوپراقلردن حیات فشقیریور ، هر نقطه سندن بزى انتباهه دعوت ایدن کورولتور یوکسه لیور .

دیگه یهلم ایشته بونلر طبیعتک عرفان خطابه لیدر ، بودرسلر ، روز کارک دکزلردن اورمانلردن جانلاندیریغی سسلردن ، نوعلری اوچیوز بیکی کچن حشراتک چیقاردیغی حشر دیلردن ، طپورک روحنواز حیویلتیلرندن ترکب ایدر .

اوت کره مز عادتاً بر حیات مهدیدر ، او عضوی قدرت اک اومولماق یرلرده ، بوجاقلرده ، قایناسیر ، طاشار ، بر دامله صوملیونلرجه ذی حیاته ملجأدر ، بلدیبه تشکیلاتک مکملیتیه افتخار ایدن تمیز پای نختلرک سسوقاقلرندن آلمان بر غرام توزده بیله ۱۳۰,۰۰۰ دن زیاده بافتری تعداد ایدلمشدر .

قیرده ، قارلاده ، باغچه ده بر آرز زمینی قازیکز ، - طوپراقلری نباتی بنیه لره قابل تمثیل برحاله کتیرمکه مشغول - بیکارجه قورتلر نظریکزه چا پار ، بویوجک بر طاش پارچه سی قالدیردیغی زمان آلتنده حیاتی عالمر بارندیغی کورمه بن یوقدر .

کلیشی کوزل بر چیچکی ، بریاپراغی قوپاروب دقتله معاینه ایتک ، هر یرده طفیلی حیوانچلرک بارندیغی اثبات ایدر . کونشلی بر هوا طبقه سینه باقسه ق نیجه سینک قبیله لرینک ضیا ایچنده منتله رقص ایتدیکنی کوریرز .

کوچک بر اورمانه کیرن آدمک حیات همان اطرافنی صارار ، آغاچلرک داللری قوش یوالریله مستورددر ، زمینده کرتنگه نوعندن حیوانچلر اوتیه بری به قاشمغه باشلار ، قارنجه قافله لرینی ، حشرات کومه لرینی ازمه دن برآدیم آتقی ممکنه زدر .

اک اومولماق یرلرده حیاتک اویله ایزلرینه تصادف ایدیلورکه حقیقه حیرت ایتمه مک قابل دکلددر ، مثلاً بنالریغی انشا ایتدیکن طاشلر بیله بر حیات محشریدر ، بونوع طاشلردن قوپاریلان بر غراماق پارچه لرده بعضاً ملیونلرجه خرده بینی اصداق انقاضی تعداد ایدلمشدر ، هله بونلرک تشکیلاتنده کی انتظام هندسی ده قاله آله حق اولورسه بوتون تتبع اربابی تدقیق حزمه لرخی بر طاش پارچه سینه چوبرمک ، عصرلرجه آنک اطرافنده دوشونمک امتضا ایدر .

حیات عادتاً آتوملر آره سنده جاری قدرتلرکی ، نافذ وقطعی بر قانوندر ؛ شبهه سزکه کائناتک هر طرفنده بر قطعی المفاد تأثیریه حاکمدر ؛

حیاتی یالکز کره مزه خاص بر کیفیت کی قبول ایتک ، کائناتی دولدیران سائر عالمری ، کوکی منظومه لری بونعمتدن محروم ، جامد ، بی معنا عد ایتک بسیط دوشونجه لی انسانلره بیله یاقشدیر یله بیلن صفتلردن دکلددر .

حیاتک فلسفه سیله مشغول اولمایانلرک فکرینه ، عضویات آنجق ارضیمزک محیطی شرائطی داخلنده ظهور ایتشددر ، اجرام سائرته نک یالکز مائل شرائطی حائز اولانلرنده انکشافی قبول ایدیله بیلورکی بسیط بر ذهاب ، توارد ایده بیلور ، حالبوکه بوکی ابتدائی قناعتلرک بطلاننی بالذات ارضیمزک اوزرنده کی دلائل ایله اثبات ایتک قابلددر .

جزئی تأمل ایده‌لم ، ارشدن آبرلادیفمز جالده صوابچنده یاشایه‌بیلورمی بز ، باقلرده تاف اوله‌دن
صودن چیه‌بیلورلری ؟

حتی قیسه نظری بعض طبیعیات اربابی ؛ ضیادن محروم ، بک عظیم بر تضییقه معروض ،
درونده هر نوع حرکتک اجرایی غیر قابل ظن استدلالی بحر محیط قمرلرینی حیاتدن محروم
فرض ایتمه‌میشلرمیدی ؟

جالبوکه (اوسه آخر غرق) علمنک انکشافدن سوکره ، باشده نامی تجیله لایق (مونافو)
پرنسی اولدیفی حالده ، بر طاقم ارباب فن مکمل آلتلر اختراع ایتمشلر ، درت ، بش بیک متره
درینلکاردن بر کنج قیزک پارمانلری آرمسندده اینجه‌دهن طوتولامیاجق درجه‌ده نازک بنیه‌لی
حیوانلر چیقارمیشلردر .

ایشته کوریلوریا ، ضیاسز حیات اولاز ، درت یوز متره‌لک سوئختندن آشای ضیا نفوذ
ایده‌مز . بناء علیه دکلرک تعرنده حیات بارینه‌مز دینلر آلدانمیشلردر ؛ هیچ بر نتیجه‌یی بویله
مشکوک بر ایکی معلومات اوزرینه بنا ایتکده استعجال کوستره‌مایدر .

بعض طبیعیون ، خارجی ضیانتک اینمدیکنی بیلدکاری بحر محیط اوچوروملرنده حیات یوقدر دیه
کسوب آتاجقلرینه ، اورالرده طبیعتک ایتدیک بشفه نوع‌نورلر اولوب اولدیفی آرمالی ایدیلر .
ابدی ظلمتله محکوم ظن اولنان نایاب قمرلر ، ساکنلرینک بالذات تولید ایتدکاری ضیالر
سایه‌سندده نورله مستغرق اولدقلری آکلاشلمشدر [۱] .

دها غریبی ، تحت‌الارض مغارلرده تدقیقات اجرا ایدیلر ، اعضا ، بنوی تشکلاتلری ، ظلمتله
الفت کسب ایدیه‌یلرک درجده استعجالیه اوغرامش بک چوق حیوان و نبات انواعنه تصادف ایدیورلر .
شمندی دوشونلم : بوتون کونشلرک لایققطع اطرائه نشر ایتدکاری حیاتی قدرتلر ، بلکن
ارضده ، بو کوچرک جرمدده ایقای وظیفه ایدر . بشفه بریرده فیضی ، تأثیرینی کوستره‌مز فاصل
دنیه‌بیلور ، بویله دوشونمک علم نامنه فاحش برخطا اولمازمی ؟

هم هانکی علممزه کووه‌نهرک بویله قطعی حکملر ویرمه جسارت ایدیورز ، هنوز بزه معلوم
اولان شیلر ، غیر معلوملردن تشکل ایدن حدودسز عمالتک آرمسندده خرده بینی بر آظه‌جقدن بشفه‌نهر ؟
بعض محدود نظری کسهلر ، بحر محیطلرک قعری‌ده ذی حیات مخلوقاتنه ملجأ اولدیفی آکلاشلدقندن
سوکره ، مسئله‌یی شویله تأویله قالفشدیلر : مادامکه اورالرده هوا و مولد الحوضه واردر . حیات‌ده
بارینه‌بیلور . فقط عضویتک بر ایکی لازم غیر مفارقتدن خالی اولان برلرده ممکن دکل حیات
اوله‌ماز دیمکه باشلادیلر .

بوده وقوفسزلنک تولید ایتدیککی ایکنجی برخه‌ایدی ، چونکه غنوز هواسنی ، مولد الحوضه‌سز
یاشایان مخلوقاتک وجودندن کیسه‌نک خبری یوقدی ؛ برشیئتک معلوم اولماسی عدم موجودیتنی ایجاب
ایتدبرمیه‌جکی هر زمان قاله آلتمایدر .

بر آز صکره [Les anaérobies] لر کشف اولندی ، بو حیوانلره هوا و مولد الحوضه‌نک
لازم اولماسی شویله دورسون ، عادتاً زهرکی تأثیر ایتدیککی آکلاشلدی .

[۱] ارشدنک جواهر عضویه‌سی عنوانلی مقاله‌یه باقکنز .

بالاده کی ایضا حاندن سوکره ، حیات حقنده کی تتبع افقزی کنیشسته بیاورز ، آرتق یالکیز
 ارضده کوردیکمز شرائط حیاتیہ چنیریلہ اکتفا ایتیمک ، قناعتلرمزہ دها شمولی برالاستیقیت
 ویرمک لازمدر . ارضمزدہ کی اشکال عضوہ محیط و تأثیرات محایہ محصولیدر .
 صولرک و هواک ترکیب کیمیوسی ، اعتدال حرارت و ضیا ، کثافت ، شدت جاذبه
 کی شیلر وجودیمزی تشکیل ایتیمک خدمت ایدن باشلیجه عاملاردر .
 بنیه من قاربون ، مولدالماء ، مولدالموضه ، آزوتک مختلف نمودجندن ترکب ایتیمکدر ، بو
 عناصر اساسیہ دن سوکره باشلیجه موادک باخضرص قلورسودیومک مهم بر رولی ده وارددر .
 حیوانک عضله لرله بزمنکیلر آره سنده کیمیوی هیچ بر فرق یوقدر ، بونلرک کافه سی هوا
 و نمودن کلیر ، ینہ آرمحیطلره رجوع ایدر .
 بوتون ذی حیات وجودلری تشکیل ایدن عناصر اصلیہ هپ بردر . اوت بیان اینکارله ،
 اوکوز بیان انسانلر عینی عضله یی نسج ایدرلر ، والحاصل ارضمک بوتون حاصلات عضوہ سی ،
 قاربونک مختلف صورتده مولدالماء ، یاخود بعضاً آزوت بعضاً مولدالموضه ایله امتزاجندن میدانه کلیر .
 شمدی برآز انصاف ایله دوشونلم : قاربونک موجود اولدیفی عالملرده طبیعتی بشقه درلو
 حرکت ایتیمکدن نه عقی ایله منع ایده بیلورز .
 مثلاً اویله برجرم فرض ایدمک قاربون برینه سیلیسیوم ، حامض قاربون موقعنده ده حامض سیلیسیوم
 قائم اولسون بوراده ارض اوزرنده کی مخلوقاتدن بام باشغه برنیه وشکده عضویات نهدن ظهور ایده مسون ؟
 [دوام ایدجک]

عبر الفیاضه نوفیه

[کوستارلویون ک آثارندن :

فرانسه اختلالی و روحیات انقلابات

زاقربلرک ذهنیتی : — چه بونعیر هیچ برطرز تصنیفده استعمال اولمیرورنده برحالت ذهنیه یی
 خلاصه اوله رق افاده ایتیمکده اولدیفی جهتله اونی توللانمقی نجویز ایدبیورز .
 بوزهنیت ، فرانسه ک بتون رجال اختلالنه حاکمدر .